

Scénář k audioreportáži – Daniela Zárubová

V květnu roku 1945 se do českoněmecké rodiny v pohraničí narodila Daniela Zárubová. Vztahy Čechů a Němců se před druhou světovou válkou zhoršovaly. Danielin dědeček, který byl řezník, se s tím setkal.

„Jednou, když tak zase jednou sjednával v hospodě nějaký obchod, tak ty mu říkali, ty máš dvě holky, jedna ti chodí do český měšťanky a ta druhá holka bude chodit do německý, nebo si tě nebudeme zvat.“

Daniela se německy nikdy nenaučila.

„... protože jsem byla taková dost upovídaná, tak se nechtělo, abych ledacos věděla, abych to zase neřekla dál. Tak se mluvilo německy jen, když já jsem tomu neměla rozumět. No a jinak to byla vlastně celá ta rodina taková, že někdo mluvil česky, někdo mluvil německy, a vzájemně si odpovídali.“

Danielin tatínek byl Němec a sloužil ve wehrmachtu. Proto měla celá rodina na konci války strach.

„Měli nás odsunout, jenomže nám pomohl jeden známý, který byl celou válku zavřený v Lipsku ve vězení a prostě vyjednal, že nás nesměj odsunout. Takže jsme pořád jako bydleli v tom Tanvaldě, protože jsme celou válku vlastně podporovali tu jeho rodinu.“

Vztah rodičů se po válce rozpadl. Danielina maminka nechtěla, aby se její manžel vrátil k rodině. Odešel tedy za svými rodiči do východního Německa. Maminka si našla nového partnera, s kterým později měla další dceru.

Daniela se s tatínkem setkala až ve svých 32 letech. Nové Město pod Smrkem navazovalo přátelství s jiným městem z NDR. Danielina teta věděla z korespondence s bývalým švagrem, že bydlí poblíž. Daniela pak otce několikrát navštívila a psali si dopisy.

„Já jsem teda napsala česky, tatínek to tak nějak přeluštil, ale on mně odepsal, já jsem to poslala tetě, teta mně to přeložila, napsala česky, poslala mně to.“

Danielin tatínek se znovu oženil. Česky už s nikým jiným nemluvil. Občas tak vznikaly i komické situace

„Tatínek uměl velice dobře česky, že si třeba nemohl vzpomenout na nějaký slovo, třeba místo koupelna říkal koupaliště, my už jsme ho potom ani neopravovali, protože to bylo takový pěkný.“

I přes četné překážky a řadu let odloučení se nakonec Daniela a její otec znovu shledali a obnovili svůj vztah. Podle Daniely Zárubové záleží na každém, jak bude jeho život vypadat:

„Já se řídím takovým pořekadlem. Jak si kdo ustele, tak si lehne. Přej, bude ti přáno, dej, bude ti dáno.“

Scénář vypracovali žáci ZŠ Nové Město pod Smrkem

Ondřej Karala, Matouš Mikez, Vojtěch Petrák